

СЕРІЯ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»

УДК 378:174

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-1\(43\)-3559-3569](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-1(43)-3559-3569)

Рибалко Ліна Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультет фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, <https://orcid.org/0000-0001-6092-9442>

Плачинда Тетяна Степанівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, <https://orcid.org/0000-0002-2514-3644>

Оніщук Лариса Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Заслужений працівник культури України, завідувач кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, <https://orcid.org/0000-0002-5411-149X>

Гета Алла Володимирівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, доцент кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, <https://orcid.org/0000-0001-7031-5188>

Давиденко Сергій Володимирович, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, <https://orcid.org/0009-0003-0653-6391>

Воробйов Олексій Васильович, старший викладач кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, <https://orcid.org/0000-0002-6839-6035>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті здійснено теоретико-методологічний аналіз академічної доброчесності як визначальної засади організації та проведення

науково-педагогічних досліджень у системі професійної освіти. Обґрунтовано, що академічна доброчесність постає не лише як сукупність етичних норм і правил, а як цілісна методологічна основа, що визначає принципи наукового пізнання, логіку дослідницького процесу, культуру академічного письма та відповідальність дослідника за достовірність отриманих результатів. Розкрито сутність ключових принципів академічної доброчесності – чесності, прозорості, об'єктивності, відповідальності, поваги до інтелектуальної власності – та їх вплив на якість науково-педагогічних розвідок. Акцентовано увагу на необхідності інтеграції норм академічної доброчесності у зміст професійної підготовки здобувачів освіти, формування дослідницької культури майбутніх педагогів та науковців, розвитку навичок коректного цитування, роботи з джерелами й запобігання академічному плагіату. Проаналізовано сучасні виклики, пов'язані з поширенням недоброчесних практик у науковому середовищі, та визначено шляхи їх подолання через удосконалення нормативно-правового забезпечення, внутрішніх політик закладів освіти і системи внутрішнього контролю якості. Доведено, що утвердження академічної доброчесності в системі професійної освіти сприяє підвищенню довіри до результатів досліджень, зміцненню академічної репутації закладів освіти та формуванню конкурентоспроможного фахівця, здатного діяти відповідально в умовах сучасного освітнього і наукового простору.

Доведено, що дотримання принципів академічної доброчесності (чесність, об'єктивність, відповідальність, прозорість, повага до інтелектуальної власності) безпосередньо впливає на якість, достовірність і наукову цінність результатів дослідження, тоді як інтеграція засад академічної доброчесності у професійну підготовку здобувачів освіти сприяє формуванню дослідницької культури майбутніх педагогів, розвитку навичок академічного письма та запобігання недоброчесним практикам.

Ключові слова: академічна доброчесність, методологія, науково-педагогічні дослідження, професійна освіта, етичні принципи; методологія науково-педагогічних досліджень.

Rybalko Lina, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Dean of the Faculty of Physical Culture and Sports of the National University "Poltava Polytechnic named after Yuriy Kondratyuk", Poltava, <https://orcid.org/0000-0001-6092-9442>

Plachynda Tetiana, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Physical Culture and Sports, Yuriy Kondratyuk Poltava Polytechnic National University, Poltava, <https://orcid.org/0000-0002-2514-3644>

Onishchuk Larisa, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Honored Worker of Culture of Ukraine, Head of the Department of Physical Culture and Sports of the Yuriy Kondratyuk Poltava Polytechnic National University, Poltava, <https://orcid.org/0000-0002-5411-149X>

Geta Alla, Candidate of Sciences in Physical Education and Sports, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Physical Culture and Sports of the Yuriy Kondratyuk Poltava Polytechnic National University, Poltava, <https://orcid.org/0009-0002-7098-364X>

Davydenko Sergii, Associate Professor of the Department of Physical Therapy and Occupational Therapy, National University "Poltava Polytechnic named after Yuriy Kondratyuk", Poltava, <https://orcid.org/0000-0001-8747-5663>

Vorobyov Oleksiy, senior lecturer at the Department of Physical Culture and Sports of the Yuriy Kondratyuk Poltava Polytechnic National University, Poltava, <https://orcid.org/0000-0002-6839-6035>

ACADEMIC INTEGRITY AS A METHODOLOGICAL BASIS OF SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL RESEARCH IN THE VOCATIONAL EDUCATION SYSTEM

Abstract. The article provides a theoretical and methodological analysis of academic integrity as a determining principle for organizing and conducting scientific and pedagogical research in the system of professional education. It is substantiated that academic integrity appears not only as a set of ethical norms and rules, but as a holistic methodological basis that determines the principles of scientific knowledge, the logic of the research process, the culture of academic writing and the responsibility of the researcher for the reliability of the results obtained. The essence of the key principles of academic integrity - honesty, transparency, objectivity, responsibility, respect for intellectual property - and their impact on the quality of scientific and pedagogical research are revealed. Attention is focused on the need to integrate the norms of academic integrity into the content of professional training of education seekers, the formation of a research culture of future teachers and scientists, the development of skills in correct citation, working with sources and preventing academic plagiarism. The current challenges associated with the spread of unethical practices in the scientific community are analyzed, and ways to overcome them are identified through improving regulatory and legal support, internal policies of educational institutions and the internal quality control system. It is proven that the

establishment of academic integrity in the professional education system contributes to increasing trust in research results, strengthening the academic reputation of educational institutions and forming a competitive specialist who is able to act responsibly in the conditions of the modern educational and scientific space.

It is proven that adherence to the principles of academic integrity (honesty, objectivity, responsibility, transparency, respect for intellectual property) directly affects the quality, reliability and scientific value of research results, while the integration of the principles of academic integrity into the professional training of education seekers contributes to the formation of a research culture of future teachers, the development of academic writing skills and the prevention of unethical practices.

Keywords: academic integrity, methodology, scientific and pedagogical research, professional education, ethical principles; methodology of scientific and pedagogical research.

Постановка проблеми. Сучасна система професійної освіти функціонує в умовах підвищених вимог до якості науково-педагогічних досліджень, їх практичної значущості, валідності та відтворюваності результатів. Водночас ефективність дослідницької діяльності значною мірою визначається її методологічними засадами — системою принципів, підходів, способів організації наукового пізнання, що забезпечують логічну цілісність і наукову достовірність отриманих висновків. У цьому контексті академічна доброчесність постає не лише як етична вимога, а як складова методології науково-педагогічного дослідження.

Методологія науково-педагогічних досліджень передбачає чіткість формулювання проблеми, коректність визначення об'єкта і предмета дослідження, обґрунтованість вибору методів, достовірність емпіричних даних та об'єктивність інтерпретації результатів. Порушення принципів академічної доброчесності — плагіат, фальсифікація, фабрикація даних, некоректне використання джерел — руйнують методологічну логіку дослідження, спотворюють його результати та нівелюють наукову новизну. Отже, доброчесність виступає необхідною умовою реалізації таких методологічних принципів, як об'єктивність, доказовість, системність і відтворюваність.

Особливої ваги ця проблема набуває у системі професійної освіти, де науково-педагогічні дослідження спрямовані на вдосконалення змісту, форм і технологій підготовки майбутніх фахівців. Недостатнє усвідомлення академічної доброчесності як методологічного принципу зумовлює формальний підхід до організації досліджень і знижує їх практичну

цінність. Водночас інтеграція принципів доброчесності у структуру методології дослідження забезпечує логічну послідовність наукового пошуку, прозорість процедур, коректність використання джерельної бази та відповідальність дослідника за отримані результати.

Таким чином, постає необхідність переосмислення академічної доброчесності як системоутворювального методологічного принципу науково-педагогічних досліджень у професійній освіті, що визначає не лише етичні норми поведінки, а й внутрішню логіку, інструментарій і якість наукового пізнання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема академічної доброчесності в науково-педагогічних дослідженнях привертає увагу вітчизняних і зарубіжних науковців у зв'язку зі зростанням вимог до якості, етичності й достовірності наукових результатів. Зарубіжні дослідження представлені працями таких авторів, як М. Bretag [8], Т. Burgess [9], D. Macfarlane [10], Т. Newton [11], розглядають академічну доброчесність як етичний і нормативний феномен, аналізуючи університетські політики доброчесності, засоби запобігання академічному плагіату та прагнення формалізації доброчесної поведінки у процесі наукового пізнання. Ці науковці також приділяють увагу розробці навчальних програм і механізмів оцінювання академічної доброчесності та розбудові культури відповідального академічного середовища.

Вітчизняні наукові публікації [1-7] зосереджують увагу на формуванні академічної доброчесності як складової освітнього процесу, проблемах реалізації антиплагіатної політики, методах корекції академічної поведінки студентів і викладачів, а також на нормативно-правовому забезпеченні цього процесу в умовах української системи освіти. Значний внесок у вітчизняну дискусію зробили такі автори, як С. Дуліба С. [1], О. Іванова [3], О. Коваль [5], О. Найдьонова [6], М. Чумаченко [7], які підкреслюють, що академічна доброчесність виступає необхідною умовою підвищення якості педагогічної та наукової діяльності, формування професійної культури молодих дослідників і інтеграції в міжнародний науковий простір.

Проте аналіз останніх публікацій свідчить про певний розрив у науковому осмисленні академічної доброчесності саме як методологічного принципу науково-педагогічних досліджень. Більшість існуючих праць розглядають академічну доброчесність у контексті етичних норм, антиплагіатних технологій чи організаційних заходів, однак недостатньо уваги приділяється її впливу на структуру наукового дослідження, логіку побудови наукових аргументів, методичний вибір і достовірність результатів. Це обмежує можливість цілісного розуміння доброчесності як

системоутворювального елементу методології наукового пізнання, особливо в межах професійної освіти, де поєднуються педагогічна практика, освітні реалії та науковий пошук.

Отже, сучасний стан наукових досліджень вказує на актуальність подальшого теоретичного осмислення академічної доброчесності саме як методологічної основи науково-педагогічних досліджень у системі професійної освіти, що й визначає фокус цієї статті.

Мета статті – теоретично обґрунтувати академічну доброчесність як методологічну основу науково-педагогічних досліджень у системі професійної освіти та визначити її роль у забезпеченні якості освіти, достовірності й наукової цінності дослідницьких результатів.

Виклад основного матеріалу. Сучасна методологія науково-педагогічних досліджень у системі професійної освіти формується під впливом інтеграційних процесів, цифровізації освітнього середовища, зростання ролі доказовості та орієнтації на міжнародні стандарти якості. За цих умов академічна доброчесність постає не лише як етичний регулятор поведінки суб'єктів освітнього процесу, а як системоутворювальний методологічний принцип, що визначає внутрішню логіку наукового пошуку, характер взаємодії дослідника з науковим співтовариством і суспільством, а також рівень довіри до отриманих результатів.

Методологія науково-педагогічного дослідження передбачає цілісну систему взаємопов'язаних компонентів: визначення проблеми, формулювання мети і завдань, обґрунтування об'єкта та предмета, добір методів, організацію емпіричного етапу, інтерпретацію результатів та формулювання висновків. Кожен із цих етапів безпосередньо пов'язаний із дотриманням принципів академічної доброчесності. Зокрема, коректність визначення наукової проблеми передбачає аналіз актуального стану її розроблення без привласнення чужих ідей і результатів [1, с. 13]. Формулювання гіпотези має ґрунтуватися на об'єктивному узагальненні наукових джерел, а вибір методів – відповідати логіці дослідження, а не підмінюватися прагненням отримати «бажаний» результат.

Найдьонова О. зазначає, що академічна доброчесність забезпечує реалізацію таких базових методологічних принципів, як об'єктивність, системність, доказовість і відтворюваність. Об'єктивність передбачає неупереджене ставлення дослідника до отриманих даних, уникнення їх свідомого спотворення або селективного використання. Системність полягає у послідовному та логічному розгортанні наукового пізнання, де всі структурні елементи взаємопов'язані та підпорядковані єдиній дослідницькій меті. Доказовість вимагає чіткої аргументації положень, спираючись на достовірні емпіричні дані й авторитетні джерела. Відтворюваність

означає можливість перевірки результатів іншими дослідниками за аналогічних умов [6, с. 78].

Порушення принципів академічної доброчесності – плагіат, фабрикація чи фальсифікація даних, маніпулятивна інтерпретація результатів – руйнують методологічну основу дослідження [4, с. 112]. Наприклад, використання недостовірних або вигаданих емпіричних даних призводить до хибних висновків і формування неефективних педагогічних рекомендацій. У системі професійної освіти це може негативно позначитися на змісті освітніх програм, технологіях навчання та якості підготовки майбутніх фахівців.

Важливим аспектом є взаємозв'язок академічної доброчесності з культурою наукового мислення. Дослідницька культура передбачає сформованість умінь критичного аналізу, коректного цитування, наукової полеміки, академічного письма, а також відповідальність за достовірність і новизну результатів. Формування такої культури у здобувачів професійної освіти має здійснюватися системно – через інтеграцію відповідних модулів у навчальні дисципліни, організацію наукових гуртків, участь у конференціях, написання кваліфікаційних робіт із дотриманням установлених стандартів.

У методологічному вимірі академічна доброчесність є науковою етикою, виконуючи нормативну, регулятивну та аксіологічну функції. Нормативна функція полягає у встановленні чітких правил використання джерел, оформлення результатів дослідження, визначення авторства. Регулятивна функція забезпечує контроль за дотриманням встановлених вимог через інституційні механізми – внутрішні положення, етичні комісії, системи перевірки текстів на запозичення. Аксіологічна функція відображає ціннісні орієнтири наукової діяльності – прагнення до істини, відповідальність перед професійною спільнотою та суспільством [5, 90].

Особливої актуальності проблема набуває в умовах цифровізації освіти та широкого доступу до інформаційних ресурсів. З одного боку, цифрові технології розширюють можливості для наукового пошуку, забезпечують швидкий доступ до міжнародних баз даних і сприяють міждисциплінарній взаємодії. З іншого – вони створюють ризики механічного копіювання інформації, некритичного використання джерел, застосування штучного інтелекту без належного зазначення меж його використання. У цьому контексті академічна доброчесність має бути інтегрована у методологічну підготовку дослідника як усвідомлена позиція відповідального використання інформаційних ресурсів.

У системі професійної освіти академічна доброчесність набуває конкретних змістових і функціональних характеристик, які безпосередньо

пов'язані з особливостями підготовки фахівців та організацією науково-педагогічної діяльності. Вона проявляється у таких ключових аспектах:

- коректне використання джерел і цитування (здобувачі вищої освіти, викладачі та науковці закладів професійної, фахової (передвищої) та вищої освіти мають належним чином оформлювати посилання на наукові праці, нормативні документи та навчальні матеріали, дотримуючись правил академічного цитування) [11, с. 385]. Це включає належне визнання авторства, уникнення плагіату та фабрикації даних.

- об'єктивність та достовірність результатів досліджень (академічна доброчесність у професійній освіті передбачає, що результати педагогічних експериментів, аналітичних та методичних досліджень формуються на основі достовірних даних і об'єктивних методів оцінки, а не під впливом бажаних або очікуваних результатів).

- відповідальність за освітній і науковий процес (добросовісне виконання навчальних і наукових завдань включає планування досліджень, точне дотримання методології, етичне ставлення до учасників освітнього процесу, студентів і колег). Це сприяє формуванню культури професійної відповідальності [10, с. 1189].

- розвиток дослідницької та критичної культури (академічна доброчесність передбачає навчання здобувачів критичному аналізу інформації, самостійній перевірці фактів, об'єктивній оцінці джерел та власних висновків. Вона стимулює розвиток навичок академічного письма, наукової дискусії та аргументованого відстоювання позицій) [9, с.151].

- прозорість процедур і результатів (у професійній освіті принцип прозорості забезпечує доступність інформації про методи дослідження, критерії оцінювання та способи обробки результатів, що підвищує довіру до навчально-наукової діяльності закладів).

- виховання етичної свідомості майбутніх фахівців (академічна доброчесність формує ціннісну орієнтацію на чесність, відповідальність і професійну етику, що особливо важливо для педагогів та фахівців, які у майбутньому будуть впливати на професійний розвиток інших людей) [8, с. 112].

Саме тому академічну доброчесність у професійній освіті варто розглядати не як абстрактний етичний принцип, а конкретну систему норм, правил і практичних дій, яка забезпечує:

- якість і достовірність науково-педагогічних досліджень;
- формування професійної компетентності здобувачів;
- розвиток дослідницької культури і критичного мислення;
- відповідальність та етичну поведінку у навчальному і науковому середовищі.

Вона стає методологічним фундаментом, що визначає стандарти та процедури проведення наукових досліджень, створюючи підґрунтя для якісної підготовки фахівців у професійній освіті. Адже, у системі професійної освіти науково-педагогічні дослідження спрямовані на вдосконалення змісту підготовки фахівців, розроблення інноваційних методик і технологій навчання, підвищення ефективності освітнього процесу. Тому достовірність і наукова обґрунтованість отриманих результатів мають безпосередній вплив на практику.

Академічна доброчесність у цьому випадку виступає гарантією того, що запропоновані педагогічні рішення базуються на реальних даних, а не на формальних узагальненнях чи запозичених без належного посилення матеріалах.

Водночас інтеграція принципів академічної доброчесності у методологію дослідження передбачає не лише контроль і санкції, а й формування внутрішньої мотивації до доброчесної поведінки.

Це досягається через розвиток рефлексивних умінь, усвідомлення цінності власного інтелектуального внеску, розуміння наслідків недоброчесних практик для особистої та інституційної репутації.

Важливу роль відіграє створення в закладах професійної освіти середовища академічної довіри, у якому доброчесність стає нормою професійної культури, де академічна доброчесність у контексті методології науково-педагогічних досліджень виступає інтегративним принципом, що поєднує етичні норми, наукові стандарти та ціннісні орієнтири дослідницької діяльності.

Її системне впровадження забезпечує логічну послідовність наукового пошуку, об'єктивність інтерпретації результатів, прозорість процедур і відповідальність дослідника.

У системі професійної освіти це створює підґрунтя для підвищення якості підготовки фахівців, зміцнення академічної репутації закладів освіти та інтеграції в міжнародний науково-освітній простір.

Висновки. Утвердження академічної доброчесності як методологічного принципу науково-педагогічних досліджень є необхідною передумовою підвищення якості професійної освіти, зміцнення академічної репутації закладів освіти та забезпечення інтеграції національного освітнього простору в міжнародний науковий контекст. Обґрунтовано доцільність інтеграції засад академічної доброчесності у методологічну підготовку здобувачів професійної освіти, що сприятиме формуванню їхньої дослідницької культури, розвитку навичок академічного письма, критичного мислення та відповідального ставлення до результатів власної наукової діяльності.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у розробленні практичних механізмів імплементації принципів академічної доброчесності в систему внутрішнього забезпечення якості освіти та у вдосконаленні методичного інструментарію науково-педагогічних досліджень.

Література:

1. Дуліба Є. В., Гришко В. І. Академічна доброчесність в освітньо-науковому просторі України: соціальні виклики та перспективи удосконалення / Є. В. Дуліба, В. І. Гришко // Наукові записки. Серія: Право. – 2023. – № 14. – С. 12–25.
2. Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX: офіц. текст закону // Відомості Верховної Ради України. – 2025.
3. Іванова О.В. Академічна доброчесність у системі підготовки майбутніх педагогів // Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогіка. 2021, Вип.14, С. 74–82.
4. Коваль О.М. Академічна доброчесність як ціннісно-нормативна основа наукової діяльності // Наукові записки Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15: Педагогіка. 2020, Вип. 78, С. 112–121.
5. Козак П.М. Наукова етика як складова професійної культури педагога // Педагогічні науки: теорія і практика. 2023, №4, С. 89–98.
6. Найдьонова О. О. Академічна доброчесність – невід’ємна частина освітнього процесу : бібліогр. покажч. / О. О. Найдьонова ; Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. – Кропивницький : ЦНТУ, 2020. — 207 с.
7. Чумаченко М. Академічна доброчесність як фактор формування професійної самосвідомості здобувачів вищої освіти гуманітарних і культурно-мистецьких галузей знань / М. Chumachenko // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2020. – № 2 (20). – С345-358.
8. Bretag T. Challenges in addressing plagiarism in education / T. Bretag // PLoS One. – 2016. – Vol. 11, Issue 12..
9. Burgess T., Powles J. Academic integrity in the age of digital reproducibility / T. Burgess, J. Powles // Journal of Academic Ethics. – 2021. –Vol. 19. –P. 150–168.
10. Macfarlane B. Researching with Integrity : The Ethics of Academic Enquiry / B. Macfarlane. –London : Routledge, 2019.
11. Newton P. Academic integrity: A review of the literature / P. Newton // Studies in Higher Education. –2018. –Vol. 43 (2). – P. 384–398.

References:

1. Duliba, Y.V., Hryshko, V.I. (2023). Akademichna dobrochesnist v osvitno-naukovomu prostori Ukrainy: sotsialni vyklyky ta perspektyvy udoskonalennya [Academic integrity in the educational and scientific space of Ukraine: social challenges and prospects of improvement]. Naukovi zapysky. Serii: Pravo – Scientific Notes. Series: Law, Vyp.14, S. 12–25 [in Ukrainian].
2. Zakon Ukrainy “Pro akademichnu dobrochesnist” vid 18.12.2025 № 4742-IX [Law of Ukraine “On Academic Integrity”]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, 2025 [in Ukrainian].
3. Ivanova, O.V. (2021). Akademichna dobrochesnist u systemi pidhotovky maibutnikh pedahohiv [Academic integrity in the system of training future teachers]. Visnyk Cherkaskoho universytetu. Serii: Pedahohika – Bulletin of Cherkasy University. Series: Pedagogy, Vyp.14, S. 74–82 [in Ukrainian].

4. Koval, O.M. (2020). Akademichna dobrochesnist yak tsinnisno-normatyvna osnova naukovoï diïalnosti [Academic integrity as a value-normative basis of scientific activity]. Naukovi zapysky Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Serii 15: Pedahohika – Scientific Notes of the National Pedagogical University named after M.P. Dragomanov. Series 15: Pedagogy, Vyp.78, S. 112–121 [in Ukrainian].

5. Kozak, P.M. (2023). Naukova etyka yak skladova profesiinoï kultury pedahoha [Scientific ethics as a component of teacher's professional culture]. Pedahohichni nauky: teoriia i praktyka – Pedagogical Sciences: Theory and Practice, № 4, S. 89–98 [in Ukrainian].

6. Naidionova, O.O. (2020). Akademichna dobrochesnist – nevid'emna chastyna osvithnoho protsesu [Academic integrity – an integral part of the educational process]: bibliogr. pokazch. / O.O. Naidionova; Tsentralno-ukrainskyi nats. tekhn. un-t. – Kropyvnytskyi: TsNTU, 207 p. [in Ukrainian].

7. Chumachenko, M. (2020). Akademichna dobrochesnist yak faktor formuvannia profesiinoï samosvidomosti zdobuvachiv vyshchoï osvity humanitarnykh i kulturno-mystetskykh haluzei znan [Academic integrity as a factor in the formation of professional self-consciousness of higher education students in humanitarian and cultural-art fields]. Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv – Bulletin of the National Academy of Cultural and Art Leadership, № 2 (20), S. 345–358 [in Ukrainian].

8. Bretag T. Challenges in addressing plagiarism in education / T. Bretag // PLoS One. — 2016. — Vol. 11, Issue 12.

9. Burgess T., Powles J. Academic integrity in the age of digital reproducibility / T. Burgess, J. Powles // Journal of Academic Ethics. — 2021. — Vol. 19. — P. 150–168.

10. Macfarlane B. Researching with Integrity : The Ethics of Academic Enquiry / B. Macfarlane. — London : Routledge, 2019.

11. Newton P. Academic integrity: A review of the literature / P. Newton // Studies in Higher Education. — 2018. — Vol. 43 (2). — P. 384–398.